

Sygn. akt III AUa 512/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lipca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska
Sędziowie:	SA Barbara Hejwowska SA Małgorzata Rokicka - Radoniewicz (spr.)
Protokolant: sekr. sądowy Maciej Mazuryk	

po rozpoznaniu w dniu 17 lipca 2013 r. w Lublinie

sprawy ze skargi E. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 20 lutego 2012 roku w sprawie VII U 1404/12

o wypłatę emerytury

na skutek apelacji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 4 kwietnia 2013 r. sygn. akt VII U 73/13

zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I i oddala skargę.

III AUa 512/13

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni E. L. w dniu 7 stycznia 2013 roku wniosła skargę o wznowienia postępowania w sprawie sygn. akt VII U 1404/12, zakończonego wyrokiem Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 20 lutego 2012 r., w którym oddalono jej odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 6 października 2011 r. wstrzymującej wypłatę emerytury od dnia 1 października 2011 r. Jako podstawy skargi wskazała art. 401¹ kpc oraz wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. ogłoszony w Dzienniku Ustaw z dnia 22 listopada 2012 r. pod pozycją 1285. Domagała się wznowienia wypłaty świadczenia oraz wypłaty zaległych świadczeń wraz z należnymi odsetkami.

Wyrokiem z dnia 4 kwietnia 2013 roku Sąd Okręgowy w Lublinie zmienił częściowo wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 20 lutego 2012 roku w sprawie VII U 1404/12 i poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 6 października 2011 roku i ustalił E. L. prawo do wypłaty emerytury od 1 października 2011 roku do 21 listopada 2012 roku. W pozostałym zakresie uchylił zaskarżony wyrok i umorzył postępowanie oraz przekazał organowi rentowemu wniosek wnioskodawczyni o ustalenie prawa do odsetek do merytorycznego rozpoznania.

Sąd Okręgowy ustalił, że decyzją z dnia 7 kwietnia 2008 r. organ rentowy przyznał E. L. prawo do emerytury od dnia 1 marca 2008 r., przy czym Wypłata świadczenia została zawieszona z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia. W dniu 10 marca 2009 r. wnioskodawczyni złożyła wniosek o przeliczenie wysokości świadczenia i podjęcie jego wypłaty. Decyzją z dnia 6 kwietnia 2009 r. organ rentowy ponownie ustalił wysokość emerytury i wznowił wypłatę świadczenia od dnia 1 marca 2009 r.

Decyzją z dnia 6 października 2011 roku organ rentowy wstrzymał wypłatę emerytury od dnia 1 października 2011 r. z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 20 lutego 2012 r., sygn. akt VII U 1404/12, odwołanie E. L. od powyższej decyzji zostało oddalone. Orzeczenie uprawomocniło się w dniu 13 marca 2012 r. Wznowienia postępowania zakończonego tym wyrokiem domaga się E. L. w przedmiotowej skardze wskazując jako podstawę prawną art. 401¹ kpc zgodnie z którym można żądać wznowienia postępowania w przypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego zapadło wydane orzeczenie.

Sąd Okręgowy zważył, że decyzja z dnia 6 października 2011 roku zapadła na podstawie art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.), zgodnie z którym prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Przepis ten został wprowadzony do porządku prawnego z dniem 1 stycznia 2011 r. na podstawie art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2010 r., Nr 257, poz. 1726 ze zm.).

Wyrokiem z dnia 13 listopada 2012 r., sygn. akt K 2/12 (Dz.U. z 2012 r., poz. 1285), Trybunał Konstytucyjny orzekł o tym, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w zw. z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązywania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Powołując się na treść art. 190 ust. 1 Konstytucji Sąd Okręgowy przyjął, że skoro orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne, to utrata mocy obowiązującej przepisu z powodu jego niezgodności z Konstytucją oznacza, że przepis ten nie może być stosowany poczynając od daty jego uchwalenia. Wyroki Trybunału mają skutki retroaktywne, a przez to zachodzi konieczność ponownego rozpoznania sprawy z pominięciem już przepisu uznanego za niezgodny z Konstytucją (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2008 r., V CO 43/08, wyrok z dnia 21 listopada 2006 r., II PK 42/06).

W niniejszym stanie faktycznym skarżąca nabyła prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 r. Zacytowane wyżej orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego pozwala takim osobom na zachowanie prawa do wypłaty emerytury. Uwzględniając skargę o wznowienie postępowania Sąd Okręgowy, na mocy art. 412 § 2 kpc częściowo zmienił wyrok Sądu Okręgowego z dnia 20 lutego 2012 r. wydany w sprawie VII U 1404/12 oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego z dnia 6 października 2011 r. i ustalił wnioskodawczyni prawo do wypłaty emerytury od dnia 1 października 2011 r. do dnia 21 listopada 2012 r.

Odnosnie zaś wypłaty świadczenia emerytalnego po dniu 21 listopada 2012 r. Sąd Okręgowy uchylił własny wyrok i w tym zakresie umorzył postępowanie na podstawie przepisu art. 477¹³ kpc, zgodnie z którym zmiana przez organ rentowy zaskarżonej decyzji przez wydanie decyzji uwzględniającej w całości lub w części żądanie strony – powoduje umorzenie postępowania w całości lub w części. Organ rentowy uwzględnił częściowo żądanie E. L. podejmując wypłatę emerytury od dnia 22 listopada 2012 r., zatem postępowanie w tym zakresie należało umorzyć.

Powołując się na treść art. 477¹⁰ § 2 kpc, Zgłoszony przez wnioskodawczynię wniosek o wypłatę odsetek – jako wniosek dotychczas nie rozpoznawany przez ZUS Sąd przekazał do rozpoznania organowi rentowemu.

Od tego wyroku apelację wniósł organ rentowy – Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. zaskarżając wyrok w punkcie I. Wyrokowi zarzucał pominięcie art.190 ust.3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i niewłaściwe zastosowanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku sygn., akt K 2/12 oraz naruszenie prawa materialnego art.103 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez ustalenie prawa do wypłaty emerytury od dnia 1 października 2011 roku do 21 listopada 2012 roku. Wnosił o zmianę wyroku w punkcie I i oddalenie odwołania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna, a jej uwzględnienie skutkuje zmianą wyroku w zaskarżonej części i oddaleniem odwołania, aczkolwiek z innych powodów niż zarzuca to skarżący.

Wyrokiem z dnia 13 listopada 2012 roku, na który powołuje się Sad Okręgowy w zaskarżonym wyroku, Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku w zakresie , w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku bez konieczności rozwiązywania stosunku pracy, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Z treści cytowanego wyroku wynika, że zakwestionowanie wskazanych w nim przepisów prawa ma charakter ograniczony tylko do określonej kategorii osób, a zatem stwierdzenie niekonstytucyjności tych przepisów ma charakter częściowy.

Analiza przedstawionych powyżej okoliczności faktycznych wskazuje, że wnioskodawczyni, która prawo do emerytury nabyła od dnia 1 marca 2008 roku, nie mieści się w kręgu osób, w stosunku do których Trybunał Konstytucyjny stwierdził niezgodność z Konstytucją art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku.

Jak wynika z treści wyroku Trybunału niekonstytucyjność wskazanych przepisów stwierdzona została w zakresie, w jakim znajdują zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. W sytuacji faktycznej zaistniałej w rozpoznawanej sprawie, wnioskodawczyni nabyła prawo do emerytury wprawdzie przed datą 1 stycznia 2011 roku, jednak w okresie obowiązywania art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Przepis ten obowiązujący do dnia 7 stycznia 2009 roku stanowił, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego.

Taka treść orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego została potwierdzona w jego pisemnym uzasadnieniu dotyczącym skutków wyroku, gdzie w sposób wyraźny i jednoznaczny stwierdza się, że „obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą – jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury – nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku”, a więc po uchyleniu cytowanego wyżej art. 103 ust.2a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a przed

wejściem w życie art. 103a tej ustawy dodanego powołaną już wcześniej ustawą z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

W tej sytuacji Sąd Apelacyjny uznał, że niekonstytucyjność przepisów stwierdzona wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku, sygn. akt K 2/12 nie ma wpływu na treść wyroku Sądu Okręgowego z dnia 20 lutego 2012 roku objętego skargą, co powodować musiało jej oddalenie.

Z tych względów i na podstawie art. 386 § 1 KPC i art. 412 § 2 KPC Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.